

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Annus Cisterciensis

In quo Pia, Et Brevi Apostrophe proponuntur Veneranda, & Imitanda Gesta
præcipua, & eximiæ Virtutes Sanctorum ac Beatorum utriusque sexûs
Ejusdem Sacri, Et Ab Origine Sua Exempti Ordinis

Meglinger, Joseph

[S.l.], Anno MDCLXXXII.

Præfatio Ad Lectorem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45295

PRÆFATIO AD LECTOREM.

Necessarium omnino est, ut te, quisquis hanc lucubrationem legere dignaberis, in vestibulo paucis alloquar, tibi que candidam mentis sinceritate aperiam, inprimis quænam sese mihi obtulerit ad hoc præsens scriptum

OCCASIO.

Hanc præbuere pia simul ac doctissima opuscula P. Joannis Nadasi è Societate Jesu: cujus *Annus Cælestis* cum multis meritò placeret, non defuere, qui me hortarentur, ut ex domestica S. Ordinis, utique suffectura, suppellectile sacrum ejusmodi Annum concinnarem. Alacriter ergò laborem aggressus, Menologium Cisterciense Chrysoptomi Henrici in eandem cum Nadaso formam cœpi traducere; quem etiam presso fuisset secutus vestigio, nisi recens edita *Series Sanctorum ac Beatorum Cisterciensium* D. Abbatis Claudii Chalemot tunc in manus meas devenisset

PRÆFATIO

venisset. Quem cum viderem non solum ab Henrico passim dissentire, sed & non paucos illius errores doctè satis graviterq; perstringere: consilii ambiguus aliquamdiu hærebam, cuinam vento vela committenda forent, ut fluctuans inter spem proventuri aliquando fructus, & metum nimis prolixo laboris cymba, absque veritatis naufragio ad optatum portum propelleretur. Postquam enim Sanctorum ac Beatorum numerum revocavi ad calculos, pro singulis anni diebus geminos, ac subinde etiam ternos; suppetere deprehendi. At verò si in ea statione, quam in Menologio vel Serie obtinebant, fuissent relinquendi, magna dierum pars omnino vacua remansisset. Necessarium proinde fuit, ut præ omnibus alia, ac prorsus nova à me institueretur

METHODUS.

Quam hac ratione disposui. Illis primùm, quorum dies obitus certò constabat, debitum assignavi locum. Ad replendos deinde dies vacuos modò Henricus, modò Chalemorus, subministrare materiam, quam in suas classes ordine, quantum licebat, non nimis immutato collocavi; neutri adhærens ex integro, neutrum per totum deserens. Cum neutro tamen Festa Dedicationum Ecclesiæ huc inserui; quòd instituto meo minimè deservirent, in id principaliter intento, ut sub
habilis

AD LECTOREM.

habilis formæ libello comprehenderem gesta celebriora Divorum, ex quorum lectione non tam satiaretur curiositas, quàm pietas ad æmulationem accenderetur. Unde quamlibet enarrationem aliquo epiphonemate, per modum devoti gemitûs, propositi, vel tesserae ad excitandos in perfectionis amorem animos conclusi. Hi duo, de quibus hætenus loquebar, Scriptores primi mihi fuere duces, sed quibus ad scopum meum consequendum addendi erant necessariò alii

AUTHORES.

Inter quos jure meritissimo exceptione omni majorem fidem merentur scriptores factimoniâ nominatissimi *Exordij Magni*: quem librum, Henricus, (quam ob causam, ignoro,) jam adducit sub hoc ipso nomine: alibi vocat *Collationes Patrum Cisterciensium*; iterum alio loco, *Librum de initio vel de viris illustribus Ordinis &c.* cùm tamen ex citatis ab eo ubicunque verbis manifestum sit, unum esse eundemque librum. Huic succedunt *Dialogi miraculorum*, quos Cæsius Prior Heisterbacensis compilavit, & nuper editæ Cisterciensium Patrum Bibliothecæ inseruit, notisque eruditis illustravit, D. Bertrandus Tissier, Doctor Theol. & Prior Boni-Fontis in Therascia. Non minoris auctoritatis habentur Scriptores Vitæ Melliflui Pat. nostri BERNARDI, Gaufridus monachus primùm

PRÆFATIO

primùm, deinde Abbas IV. Clarævallis: Philippus itidem ex Claravalle: Guilielmus denique ex Abbate S. Theoderici Rhemensis Signiaci monachus. Ex recentioribus, præter supradictos unus mihi pro mille aliis fuit mirificus ille splendor Hispaniæ. *ANGELUS MANRIQUEUS* (hoc illi elogium donat continuator Francisci Bivarii, l. I. de veteri monachatu.) emeritus Reformator Generalis celeberrimæ Congregationis Hispanicæ, Primariæ Cathedræ in Universitate Salmanticensi Moderator, ac Scientiarum omnium Princeps, Philippo IV. Monarchæ Hispanicarum à Concionibus, tandèmq; Episcopus (vel, ut de seipso vir undequaque maximus) humilis minister Ecclesiæ Pacis Augustæ. Indulgeat Lector benevolus. paucarum linearum moram amori meo in hunc virum, æternâ memoriâ dignum, patiatúrque, ut unum alterúmve ejus præconium hîc breviter attingam. Is post multa præclarissima opera in lucem edita, post expositam Salmantici per annos 30. Theolog. sexagenarius conscripsit Ordinis Cisterciensis Annalium quatuor tomos; historiam contexens ab anno reparatæ salutis humanæ 1098. usq; ad annum 1236. De quo Opere ita scribit Alphonsus Perezus in eadem Congregatione Definitor: *Theologum undequaque perfectum in Authore mirabar: nunc autem dum Historiographi munus suscipit, mihi pro Oraculo est.* Addam ab
exteris

AD LECTOREM.

exteris duos, ut in ore trium (nam plures in promptu forent) firma stet veritas. Alter est de Canonicorum Salmanticensium Collegio Joannes Eschalaz, qui ita differit: *Mirentur hæc (Scientiarum omnium peritiam) reliqui in unum collecta virum, quæ & dispersa in plures jure mirarentur: nos, qui Angelum nostrum novimus, ipsum ultra mortalitatis metas præcellentem, ut par est, suspicientes, persruamur, seposito omnis admirationis affectu, hisce veneranda antiquitatis monumentis. & documentis posteritatis præclaris: Tertius ex D. Dominici sacra familia Martinus Lopezius sic de dictis Annalibus loquitur: Eos, inquiens, tam exacta & fideli narratione, tamque recto judicio, & specioso scribendi genere collegit: ut merito dicas, Angelum nostrum numero. & re primum in Historia. Neque his encomiis obstat Eminent. Cardinalis Bona de hoc Auctore judicium, dum *tr. de Psalm. div. f. 5.* ait: eum multarum rerum notitiâ fuisse destitutum. Id ipsum Angelus non raro in Annalium decursu queritur. Sed quod iste præ cæteris veritati scripserit conformius, inficiabitur nemo, qui illum non oscitanter pervolvere voluerit. Hic itaque mihi pro face & duce fuit, utpote tam veterum quam recentiorum, si quæ in lucem publicam emerere, monumenta non complectens duntaxat, sed & prudentissimè discutiens. Tali proinde nixus auctoritate confido, me nemini fore suspectum, quin*

PRÆFATIO

quin ubique propinetur à me Lectori sincera

HISTORIÆ VERITAS.

Et ea quidem, quæ pio laboris mei fini congruit perquam maximè. Coelitum ubique patrociniū efflagito, in quo dicendi genere primaria basis est fides. Dubios namque, id est, non satis certos sanctimonix, non meo, sed aliorum Auctorum iudicio, omisi: in omnibus per summam diligentiam exploratæ veritati intentus. In quo Deum & conscientiam pro teste sisto, me nihil de meo addidisse, præter stylum, quem ne cum Lectoris eruditi tædio rudem, incomptum barbarumque ducerem, saltē conatus sum, si non assecutus. Unà cum veritate etiam varietatem solent amare lectores, quam sanè ex Menologio haurire non licuit, in quo sæpe nihil aliud occurrit, quàm trita illa phrasis: *In magna sanctitatis opinione diem clausit extremum*: in Notis verò: *De hoc Calendarium vel Missale antiquum, &c.* Quibus ut aliquid gratius supponerem, non sine defatigatione quatuor Annalium tomos, Opera deinde ejusdem Henrici, quæ ad manum erant, Cæsarium denique aliósque Auctores diligenter pervolvi, indèque fideliter decerpsi, quæ proposito meo erant accommoda. Hic ad adstruendam scriptis meis fidem paucos Henrici errores recensebo, qui me coegerunt, in multis locis ab eo dissentire. Ac in primis duos omisi Summos Pontifices,
Alexan-

AD LECTOREM.

Alexandrum III. & Urbanum IV. Priorem nunquam Cisterciensem, sed Ordinis summum fautorem fuisse; demonstrat Angelus in Annalibus ad an. 1159. c. 6. n. 14. In altero deceptus fuisse videtur Henriqueus ex eo, quod fuerit familiaris B. Evæ Cisterciensi Reclusæ, dum agebat Archidiaconum Trecensem, cui postmodum promotus in summum orbis Christiani fastigium per speciales literas gratulatus est laborem non irritum in promovenda Institutione Festi Corporis Christi, quem unâ cum S. Juliana susceperat. Omnes autem Scriptores in ejus recensendis dignitatum gradibus consentiunt, inter quos nulla fit ullibi mentio de Monachatu. In horum locum substitui omissum ab Henriqueo Gregorium VIII. cujus summas laudes narrat Angelus ad ann. 1187. convincitque fuisse Cisterciensem, & obiisse 16. Decembris, cum sedisset mensem J. dies 27. Henricum Episcopum Wintoniensem ponit Henr. II. Octobr. de quo Angelus ad ann. 1171. c. 5. n. II. ait: *Henricus, ne lector erret, nec Cisterciensis reverà, nec sanctus fuit .... Ergò Henricus deleatur ex Menologio, & si licuerit, pro eo substituatür Gualterus Daniel, &c. & hunc eodem loco inserui. Ex Walleno Abbate facit Henriq. duos: quinto enim nonas Martii vocat walterum referens ea omnia, quæ de Walleno dicit quinto idus Augusti: idèoque à me omissus, & ejus loco positus Walterus Conversus, quem egregiè laudat*
Angelus

PRÆFATIO.

Angelus ad ann. 1160. c. 4. n. 9. & 10. Guilielmo de monte Pessulano tribuit Henriq. pi-
am illam ignorantiam, & miraculum post o-
bitum de Lilio ex ejus ore prodeunte. Quam
historiam ut fide minùs dignam cum Ange-
lus ad ann. 1174. c. 18. n. 12. rejiciat, etiam ego
prætermisi. Quod de Beatrice moniali ex Cæ-
sario narrat Henriq. illam abjecta veste religi-
osa diu à Cœnobio abfuisse, & beatam Vir-
ginem ejus personam intereà egisse: ut fabulo-
sum rejicit præter Angelum suprà laudatus
Bertrandus Tissier, qui ex Dialogis Cæsarii in
Bono-Fonte editis, hanc fabulam expunxit.
Guilielmum Episcopum Catalaunensem, di-
ctum de Campellis Henriq. die sexto Julii as-
serit fuisse Cisterciensem monachum: quod
negat & probat Angelus ad ann. 1119. c. 1. u-
bi & alium ejusdem errorem producit n. 6.
Theobaldus Comes Campaniæ, quod mona-
chus Clarævallis non fuerit, neque ibidem se-
pultus sit, ut scribit Henriq. sed Pontiniaci, de-
monstrat Angelus ad ann. 1151. c. 6. n. 11. Ci-
stercii Abbates duos Guidones in unum con-
fundit Henriq. quos ego duce Angelo distin-
xi, priorem ponendo ad diem 20. Maji, alte-
rum 30. Junii. Vide Angelum ad ann. 1206.
c. 4. Hæc pauca sufficiant ex quamplurimis
aliis, quæ potuissim adducere, si non magis
Ascetæ, quàm historiographi munus in me
recepissim. Unum denique moneri debes,
Lector, de numeris annorum in margine po-
sitis

AD LECTOREM.

sitis, quibus quemque Sanctorum ac Beatorum significo vel excessisse è vita vel saltem in vivis extitisse. Quò circa observandum est, in illis assignandis triplicem me viam ingressum: quarum prima fuit, quando apertè affirmavi annum per illas voculas *Obijt* vel *Floruit* &c. ubi te certum securumque facio, me omnem adhibuisse diligentiam, ut ex fide dignis auctoribus hanc Chronologiæ facem tibi præferrem. Deinde quando videbis adjectam particulam *Circa*, noveris vel ita loqui auctores meos, vel me ex conjecturis non adèò dubiis apposuisse. Tertium genus est, dum ne seculum quidem, quo vixerint, certò mihi constare potuit post omnem adhibitam industriam: malui tamen opinionem meam cum hac ipsa cautela ac præmonitione, licèt omnino ambiguum, adjungere, quàm pauculos aliquot sine hoc marginis ornamento relinquere: horum classem deprehendes, ubi verbum illud *Videtur*, &c. in margine legeris. Pari solitudine & cura excerptæ à me sunt, & singulis anni diebus accommodatæ

SENTENTIÆ S. P. N. BERNARDI.

In quibus conquirendis, antequam enarrationi reliquæ me immergerem, eos Tractatus per ordinem evolvi, quos clarissimus, & de Ordine nostro meritissimus Merlo Horstius ut genuinos foetus melliflui Doctoris agnoscit.
Quod

PRÆFATIO AD LECT.

Quod autem recentior ejus operum evulgator iterum quasdam, eòsque modicæ magnitudinis, tractatus exauctoraverit, nihil officit vel mihi, vel tibi, Pie Lector: si enim tam bona fide illas memoriæ tuæ impresseris, qua ego illas scripsi: crede, Bernardum non offendes, etsi cum tibi loqui arbitraberis. Restat, ut tibi breviter exponam, qualis mihi videatur, imo quisnam præstitutus à me sit hujus opusculi

U S U S.

Hunc tibi ipsa scriptionis forma demonstrat, quæ meditationi quotidianæ materiam suggerit, præsertim pro iis, quibus officiorum negotia subinde majorem partem huic pietati destinatam adimunt. Brevitatem materiæ in quibusdam diebus refarciet, aliorum prolixitas. Bene vale, & bene vive.

ANNI